

OMAVALVONTAOHJELMAN SEURANTA

4/2025

Osana omavalvontaohjelmaa Valtion koulukodit toteuttaa omavalvonnan seuranta neljännesvuosittain.

Raportti laaditaan Valtion koulukotien laatujohtoryhmässä palveluyksiköiden mittaristoanalyysien perusteella ja julkaistaan osoitteessa

valtionioulukodit.fi/omavalvonta

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Tämä raportti koskee ajanjaksoa 1.10.-31.12.2025.

RAPORTIT

Aloitteita, palautteita ja poikkeamia raportoidaan Valtion koulukotien laatujärjestelmä Kartassa. Aloitteiden tekemiseen on mahdollisuus niin lapsilla kuin henkilökunnalla. Palautteita kerätään Kartan lisäksi myös säännöllisillä asiakaspalautekyselyillä ja osoitteessa valtionkoulukodit.fi/palaute olevalla palautelomakkeella.

Poikkeamat jaotellaan seuraavasti:

- Kriittiset tilanteet
- Toiminnalliset poikkeamat, sisältäen poikkeamat lääkehoidossa
- Fyysisen ympäristön poikkeamat
- Tietoturvapoikkeamat

Palveluyksiköiden laatujohtoryhmät käsittelevät yksikkökohtaiset aloitteet ja poikkeamat, kun taas koko organisaatiota koskevat asiat käsittelee organisaation laatujohtoryhmä. Kriittiset tilanteet käsitellään myös työsuojelutoimikunnassa. Käsitteily tapahtuu kuukausittain ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään viipymättä.

Vuoden 2025 neljännellä neljänneksellä kirjattiin:

- Poikkeamia: 285
- Sidosryhmien palautteita: 21
- Aloitteita: 38 (joista 26 henkilöstöltä ja 12 lapsilta)

Poikkeamien jakauma:

- Kriittiset tilanteet: 157
- Toiminnalliset poikkeamat: 86 (joista 49 lääkehoidossa)
- Tietoturvapoikkeamat: 32
- Fyysisen ympäristön poikkeamat: 10

ASIAKKAAT

Asiakaspalautetta kerätään sijoitetuilta lapsilta, heidän perheiltään sekä sijoittavilta sosiaalityöntekijöiltä. Valtion koulukodit käyttää palautteen keräämisessä Pulssi -kyselyitä. Koulukotiin sijoitetut lapset vastaavat Pulssikyselyihin 10 kertaa vuodessa. Pitkäaikaisessa sijoituksessa olevan lapsen perheiltä kerätään palautetta kaksi kertaa vuodessa ja erityisen huolenpidon jaksolla olevien perheiltä aina jakson päättyessä. Sijoittavalta sosiaalityöntekijältä palautetta pyydetään kerran vuodessa ja erityisen huolenpidon jakson päättyessä.

Lasten palautekysely

Vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä lapsilta on kysytty palautetta kolmessa Pulssi- kyselyssä. Kyselyiden teemoina olivat osallisuus, lapsilähtöisyys ja inhimillisuus. Kyselyiden vastausten keskiarvo on laskenut verrattuna maaliskuu-, huhti-, ja toukokuussa tehtyihin kyselyihin (taulukossa sulkujen sisällä).

Arviointikohde	Osallisuus n=53 (kevät 2025)	Lapsilähtöisyys n=53 (kevät 2025)	Inhimillisuus n=54 (kevät 2025)
Vastausten keskiarvo	2,8 (3,2)	2,9 (3,2)	2,9 (3,2)

Kysymysten ja väittämien asteikko on 1–4 (eri mieltä – vähän eri mieltä – melkein samaa mieltä – samaa mieltä)

Perheiden palautekysely

Pitkäaikaisessa sijoituksessa olevien lasten perheille palautekysely toteutetaan puolen vuoden välein touko- ja marraskuussa. Erytisen huolenpidon jaksolla olevan lapsen perheille palautekysely toteutetaan jakson päättyessä.

Aikavälillä 1.6.2025 – 31.12.2025 perheiden palautekyselyyn saatiin 15 vastausta. Näiden vastausten keskiarvo asteikolla 1-4 oli 3,5 (edellisellä tarkastelujaksolla 3,8).

Sosiaalityöntekijöiden palautekysely

Pitkäaikaisessa sijaishuollossa olevien lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille kysely toteutetaan kerran vuodessa lokakuussa sekä sijoituksen päättyessä. Erytisen huolenpidon jaksolla olevan lapsen sosiaalityöntekijälle palautekysely toteutetaan jakson päättyessä.

Aikavälillä 1.6. - 31.12.2025 palautetta oli antanut 23 sosiaalityöntekijää. Vastausten keskiarvo oli 3,6, asteikon ollessa 1-4 (edellisellä tarkastelujaksolla 3,6).

Rajoitustoimenpiteet

Valtion koulukodeissa tehtiin vuoden 2025 viimeisen neljänneksen aikana yhteensä 820 lastensuojelulain mukaista rajoitustoimenpidettä. Edelliseen kolmen kuukauden jaksoon verrattuna rajoitustoimenpidepäätöksiä tehtiin 16 kpl enemmän. Taulukossa sulkujen sisällä muutos edelliseen neljännekseen verrattuna.

Taulukko: rajoituspäätökset 1.10.-31.12.2025

kpl	Tyyppi	Asiakkaita
165 (+26)	Aineiden ja esineiden haltuunotto (LSL 2007/417 65 §)	80 (+4)
76 (-13)	Eristäminen (LSL 2007/417 70 §)	35 (+2)
69 (-19)	Henkilönkatsastus (LSL 2007/417 66 a §)	40 (+1)
108 (+1)	Henkilöntarkastus (LSL 2007/417 66 §)	68 (+1)
108 (+21)	Kiinnipitäminen (LSL 2007/417 68 §)	31 (-2)
79 (-21)	Liikkumisvapauden rajoittaminen (LSL 2007/417 69 §)	34 (-1)
31 (+14)	Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (LSL 2007/417 69 a §)	22 (+7)
146 (+12)	Omaisuuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen (LSL 2007/417 67 § 1.-3.mom.)	70 (+3)
14 (+4)	Päätös liikkumisvapauden rajoittamisen lopettamisesta (LSL 2007/417 69 § 2. mom.)	12 (+3)
3 (-2)	Päätös yhteydenpidon rajoittamisen lopettamisesta (LSL 2007/417 63 § 2. mom.)	3 (-1)
21 (-7)	Yhteydenpidon rajoittaminen (LSL 2007/417 62 §)	18 (-4)
YHTEENSÄ: 820 kpl		

HENKILÖSTÖ

Henkilöstökoulutus

Vuoden 2025 loka- joulukuussa ovat jatkuneet koulutukset traumainformoidusta työotteesta, DKT-menetelmän hyödyntämisestä sekä HAUS jatkuvan oppimisen palvelun koulutukset esihenkilöille ja yhteisen hallinnon työntekijöille. Lisäksi marraskuussa perehdytettiin Valtion koulukotien päihdetyön menetelmään uudet työntekijät. Loppuvuoden aikana aloitettiin säännöllinen AVEKKI-kertauskoulutus kaikkien palveluyksiköiden työntekijöille kerran kuukaudessa järjestettävänä koulutuksena. Uudet työntekijät ovat lisäksi suorittaneet lastensuojelulain mukaisten rajoitustoimenpiteiden koulutuksen sekä lääkehoidon koulutuksen. Lisäksi hoito- ja kasvatushenkilöstöä koulutettiin muuttuvan lastensuojelulain lainsäädäntöön sekä rajoituspäätöksiin.

Sairaspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaolovuorokausia oli vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä 2154 kappaletta. Verrattuna edelliseen neljännekseen sairapoissaolot lisääntyivät 536 vuorokaudella.

VALVONTA

Heinä-syyskuussa 2025 Valtion koulukoteihin kohdistui kaksi hyvinvointialueiden tekemää epäkohtailmoitusta. Lisäksi Valtion koulukodit teki 4 omavalvontailmoitusta. Valtion koulukoteihin kohdistui yksi hyvinvointialueiden tekemä valvontakäynti.

OMAVALVONNALLISET TOIMENPITEET

Omaavonnallisena toimenpiteenä Valtion koulukodit on jatkanut huomion kiinnittämistä pätevän henkilöstön riittävään mitoitukseen ja rekrytoinneilla pyrkinyt pitämään mitoituksen lain vaatimalla tasolla kaikissa asuinyksiköissä.

Loppuvuoden aikana valmisteltiin uusittuja palvelukuvauksia koskien erityistä huolenpitoa sekä vaativan tason osastohoitoa.

OMAVALVONTAOHJELMAN JA SUUNNITELMAN PÄIVITYKSET

Vuoden 2025 viimeisellä neljänneksellä ei palveluyksiköiden omavalvontasuunnitelmia ole päivitetty.

Omaavvalvontaohjelma ja -suunnitelmat ovat nähtävillä osoitteessa:

<https://valtionioulukodit.fi/yksikot-ja-yhteystiedot/omavalvonta/>